ВИДИ КОМУНІКАТИВНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ЗДАТНОСТІ ДО СИТУАЦІЙНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ (АНГЛІЙСЬКА МОВА) *5 клас*

Олена КОВАЛЕНКО, канд.пед.наук, провідний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПНУ

Монологічне мовлення

- Your British friend inquires about natural phenomena in Ukraine. Describe the most vivid natural phenomenon (a thunderstorm, a rainbow, etc.)
- You are talking to your friend from abroad. You are discussing hobbies, interests, and free time activities. Tell him/her
 - if you visit a youth club;
 - if you made new friends because of your hobby;
- if you do your hobby at home or at some other place;
 - if you need something to buy for your hobby;
 - if you want to do your hobby more often.
- You are chatting online with your Englishspeaking friend. He/she is interested in most popular foods in Ukraine. Give information about
 - traditional Ukrainian foods;
 - famous Ukrainian dishes;
 - your favourite foods;
 - · national dishes served in your family.
- Your friend from the UK is interested if Ukrainian children eat healthy food. Tell him/her
- what children in Ukraine eat for breakfast, lunch, and supper;
- typical ingredients of traditional Ukrainian dishes;
- what you had yesterday (the day before yesterday).
- Your British friend is interested about the weather in Ukraine. Describe today's weather.
- Your English-speaking friend is curious about your day's activities and how you spend your time. Give him/her information

- on which activity you spend the most time;
- how much time you spend at school;
- which activities you plan ahead of time;
- how much time you spend with your family and friends;
 - what time you usually go to sleep.
- Your friend from abroad is interested about your school life and the timetable. Tell him/her what subjects you study at school and what you do on the lessons (History, Ukrainian literature, Mathematics, English, Music, Art, etc.).
- You sent your foreign friend some photos of yourself against the background of your town/village. He/she wants to know more about the town/village you live in. Tell him/her
 - where your town/village is located;
 - what it is known for:
 - how many people live in your town/village;
- in what year your hometown/village was founded:
 - what the climate is like in this place.

Advise the best places to visit in your town/village and explain how you feel about the place where you live.

- Your British friend is interested in teenage clothes worn by Ukrainian children. Tell him/her what clothes Ukrainian teenagers wear at different times of the year.
- You went on a sightseeing holiday to a foreign country. Comment on the trip and the place of your destination. Give your friend information on
 - the time and duration of your holiday;
- the name of the country, its capital city and location:

- places of interest and sights you visited;
- your impressions of your stay in the country.
- Your English-speaking friend is planning to visit Ukraine. He/she is curious about the country you live in. Give him/her an overview about Ukraine.
- Your friend from abroad is interested in some personal facts about you. Describe your family and give him/her information about your friends.
 - what your parents' names and professions are;
 - who you live with;
 - if you have siblings and what their names are;
- if you have any pets and what kind of pets you have;
 - who your favourite relative is;
 - who your best friend is.

Діалогічне мовлення

- Your friend from the UK is going to visit Ukraine. He/she is curious about the typical weather in a particular season, advantages, and disadvantages of a specific time of the year, and popular ways of youth's leisure and forms of outdoor activities. Give your friend the information he/she needs.
- In an online store, you are choosing seasonal clothes (for summer or winter) while chatting online with your English-speaking friend. Ask about his/her preferences in clothes, discuss his/her choice.
- Talk with your friend from abroad over teenage hobbies common in his/her country, the amount of time his/her hobby takes, how often he/she does his/her hobby, if he/she is getting better in his/her hobby.
- You are having a conversation with your English-speaking friend on the Internet on the types of free time activities and leisure. Discuss
 - \bullet free time activities popular in his/her country;
 - his/her likes and dislikes in outdoor activities;
 - what he/she likes doing for fun;
- if he/she spends his/her leisure time with a family member (a friend).
- Talk with your friend from abroad about school lunches typical in his/her country and find out
- what kids eat for school lunch in his/her country;

- what snack and drinks he/she prefers for lunch at home;
- what he/she would like to have for school lunch.
- You are talking to your English-speaking friend about school life and his/her daily routine. Ask him/her how much time he/she spends
 - watching TV;
 - chatting online with friends;
 - playing computer game;
 - doing his/her schoolwork;
 - reading for pleasure.

You are talking to your friend if he/she likes his/her hometown/village. Ask him/her

- what the name of his/her hometown is and where it is located;
 - if he/she likes the place he/she lives in;
- what he/she likes most about his/her nometown:
- if there is anything he/she dislikes about it;
- what places he/she likes to visit in his/her hometown.
- Your English friend travelled to London. Ask him/her
 - if he/she did sightseeing;
 - which places he/she visited;
 - if he/she bought souvenirs;
 - if he/she took pictures there;
 - if he/she had a nice time there.
- You plan a journey to an English-speaking country. Ask your friend about the weather and climate there, its population, cultural sights and attractions. Ask him/her to give you some travel tips.
- Interview your friend on his/her biography. Get information about his/her first, middle and last names, his/her birthday, birthplace, cities he/she lived in, his/her family and friends, favourite things (TV shows, computer games, colour, food, song, music, and book), hobbies and interest (his/her favourite sport and things about school, favourite things to do at the weekend or on a vacation).

Проєктна робота

- Make a poster with pictures and photos to describe your favourite season and weather. Talk about it.

- Imagine yourself working as a fashion designer. Create a computer presentation with photos or pictures of a seasonal clothing collection. Comment on it.
- Make a collage "My dream holidays" and create a presentation on it. Tell about your ideal holidays.
- Draw the mind map of your interests, hobbies, and free time activities and create a presentation on it.
- Imagine and draw outer space eats. Make a collage "Space foods" and create a presentation on it. Explore other learners' outer space menus.
- Make an illustrative collage "Traditional Ukrainian dishes" and comment on it.
- Make an illustrative collage "School lunches from around the world". Create a presentation on what kids eat for lunch around the world. Find out what schools in English-speaking countries are serving their children for lunch.
- Make an illustrative collage "My favourite school day". Draw a timeline of your favourite school day of all school days with pictures or photos of the school subjects. Comment on your preference.
- Draw a picture of a place of interest in your hometown and draw a travel route which helps to get to it from the railway/bus station.
- Make an illustrative calendar about your imaginary journey to your favourite country. Draw the track of your trip.
- Create a poster "All about Ukraine" and make an illustrative overview about the country. Include quick facts on Ukraine, its holidays and traditions, famous landmarks and foods. Make an oral presentation in English.
- Make an illustrative guide "Let's travel to (name of an English-speaking country)". Add photos and pictures of the sights and places of interest of the chosen country using Google Maps.
- Make a poster "My New year's resolutions". Illustrate and describe your ideas of what you

would like to do to improve things at home, in the classroom, at school, in the world.

- Create an illustrative poster "All about my best friend" telling about your friend's favourite sport, colour, pet, book, TV show, ice-cream flavour, food and hobby, etc.
- Create a poster "I am proud of the profession of my parents" and describe what your parents do.

Дидактичні ігри

- Imagine you are chatting online with your friend from the UK. Discuss and arrange your personal plans for the weekend, depending on the weather (you are planning to spend time actively). Find out about his/her plans and tell him/her about your plans.
- Watch a weather forecast for a certain date on a TV Channel and check it on the Internet. Compare these weather forecasts and say, which one was the most accurate.
- Put together a weekend packing checklist, that will help you go through all the clothing items (clothing, basics, shoes, accessories, comfort items).
- You a planning to become a member of a youth club. Fill out a questionnaire about yourself (your hobbies, interests, preferable free time activities and recreation, activities you like to do for fun, outdoor activities you like or dislike). Complete the questionnaire and inform about its content.
- You need to pack a good snack for a hike. What will you pack? Give reasons for your choice of snacks and drinks.
- Your birthday is coming up. Think over the menu of the holiday table with Ukrainian dishes. Make a shopping list of necessary products and goods. Talk to the members of your family. Agree/disagree with their suggestions.
- Write a letter to your English teacher. In your letter, tell him/her if you like English and if you are excited to learn it next year. Inform him/her as to the activities you prefer doing at the English lesson. Tell your teacher about your interests, strengths, hobbies.

- Record all your day's activities from morning to evening. Take a close look at the results. Comment on where your time goes.
- Write a blog entry about the sights of your hometown/village.
- Ask your classmates what Ukrainian cities, towns, or villages they visited. Mark the places of destination on the map of Ukraine.
- Write a Christmas card with Christmas wishes for family and friends and express your most sincere feelings.
- Fill out a questionnaire about your family's favourite things and activities (books, food, memory, activities and hobbies, family members, weather, etc.). Complete the questionnaire and inform about its content.

У наведеному переліку комунікативних завдань для формування в учнів здатності до ситуаційного англомовного спілкування реалізовано зміст мовленневих ситуацій повсякденного життя школярів в Україні та закордоном. Мовна й змістовна складова відібрані відповідно до вимоги модельних навчальних програм з іноземної мови (англійської) для 5 класу закладів загальної середньої освіти.

Зміст мовленнєвих ситуацій окреслений з урахуванням потреби в імплементації міжпредметних зв'язків (в поданих мовленнєвих ситуаціях передбачене практичне застосування учнями набутих знань з природознавства, інформатики, основ здоров'я), цифровізації освіти, зокрема розширення он-лайн взаємодії суб'єктів навчання, що уможливлює набуття загальнокультурної, технологічної, комунікативної й соціальної компетентностей, організаційних та комунікаційних здібностей, креативних якостей та когнітивної гнучкості, навчає критичного мислення, розвиває уміння практичної та творчої реалізації здобутих знань.

Згідно з модельною навчальною програмою з іноземної мови (англійської) для закладів загальної середньої освіти в 5-му класі відбувається розширення базового лексичного та граматичного репертуару, засвоєного в початковій школі. Комунікативні завдання для формування в учнів здатності до ситуаційного спілкування іноземною мовою уможливлюють вивчення і використання англійської мови відповідно до вікових

характеристик за допомогою дидактичних та рольових ігор, інсценувань, різноманітних видів творчої проєктної діяльності, опрацювання автентичних тематичних ситуацій спілкування, набуття й засвоєння нового навчального досвіду.

Робота над запропонованими завданнями для формування в учнів здатності до ситуаційного спілкування англійською мовою передбачає проходження двох взаємопов'язаних етапів, а саме, підготовчого та творчого (продуктивного).

Підготовчий етап складають стадії презентації та відпрацювання. У процесі презентації вчитель презентує мовленнєву ситуацію та роз'яснює її зміст, оскільки в застосованій технології ситуаційного навчання іншомовного спілкування мовленнєва ситуація виступає засобом контекстуалізації мовних одиниць. Стадія відпрацювання є практичною за своєю сутністю. Під час її проходження відбувається формування та вдосконалення фонетичних, граматичних та лексичних навичок, які мають забезпечувати учнів здатністю здійснювати мовні операції в межах спілкування з певної теми. Ефективність засвоєння тематичних мовних одиниць реалізується за допомогою вправ на трансформацію та доповнення речень, підбору синонімів та антонімів до виучуваних лексичних одиниць та словосполучень, зіставлення слова (словосполучення) та його лексичного значення, заповнення пропусків у реченні та таблицях, віднаходження правильної відповіді.

Творчий (продуктивний) етап передбачає здійснення мовних операцій із використанням новосформованих фонетичних, граматичних та лексичних навичок із застосуванням продуктивних вмінь (говоріння та письма). На цьому етапі відбувається персоналізація мовного та граматичного матеріалу, п'ятикласники залучаються до творчих комунікативних завдань, які сприяють активізації виучуваних мовних одиниць та їхньої інтеграції в процес спілкування англійською мовою, підвищуючи рівень іншомовної комунікації.

За умов імплементації технології ситуаційного навчання іншомовного спілкування учні під керівництвом вчителя системно й послідовно переходять від репродуктивних видів діяльності англійською мовою до творчого та продуктивного спілкування нею, що здатне істотно розширити досвід результативної комунікативної взаємодії школярів та сформувати в них здатність до ситуаційного іншомовного спілкування.